

Ex oriente lux

POLO니아

CHARKOWA

№8 (178)
2017 r.

PISMO STOWARZYSZENIA KULTURY
POLSKIEJ W CHARKOWIE

www.polonia.kharkov.ua

XI Światowy Złot Młodzieży Polonijnej «Orle gniazdo» 2017

*Młodzież Stowarzyszenia Kultury Polskiej
w Charkowie wzięła udział w XI Światowym
Złocie polonijnym «Orle gniazdo» 2017.*

Święto Wojska Polskiego

Jak Polacy Charków budowali

Gratulacje dla dzieci Charkowskiej Polonii

10 самых красивых парков Польши

Kuchnia polska: czekoladowa pianka z owocami

Szef MON w Kijowie

– *Polska stoi po stronie Ukrainy, gdyż broni ona Europy; bez Ukrainy Europa nie będzie pełnowartościowa – oświadczył minister Antoni Macierewicz podczas obchodów Dnia Niepodległości Ukrainy w Kijowie 24 sierpnia 2017 roku.*

Minister Macierewicz był gościem obchodów na zaproszenie ministra obrony Ukrainy gen. armii Stepana Poltoraka i obserwował uroczystą defiladę pododdziałów sił zbrojnych Ukrainy. W międzynarodowej paradzie wojskowej uczestniczyły pododdziały z: Gruzji, Kanady, Wielkiej Brytanii, Mołdawii, USA, Litwy, Polski (pododdział wydzielony z 21. Brygady Strzelców Podhalańskich, afiliowany do Litewsko-Polsko-Ukraińskiej Brygady z dowództwem w Lublinie) oraz poczty sztandarowe – z Estonii, Łotwy, Rumunii.

Tego dnia w Kijowie na szczycie politycznym spotkali się szefowie resortów obrony państw NATO: Stanów Zjednoczonych, Litwy, Łotwy, Estonii, Turcji, Czarnogóry oraz Mołdawii i Gruzji.

– Warto sobie uświadomić, że dzisiejsza uroczystość zgromadziła obok Wielkiej Brytanii, Kanady, Stanów Zjednoczonych ministrów obrony od Estonii, aż po Turcję, a więc cała wschodnia flanką NATO się tu zgromadziła, żeby jasno pokazać, że niepodległość Ukrainy jest dla nas wszystkich ważna – powiedział minister Antoni Macierewicz podczas spotkania z mediami. – Odbudowa całości terytorialnej Ukrainy jest absolutnie koniecznym warunkiem przywrócenia ładu międzynarodowego w Europie – dodał szef MON.

Obecni na Ukrainie ministrowie obrony złożyli kwiaty pod Pomnikiem Ofiar Euromajdanu 2014 na ulicy Niebiańskiej Sotni w Kijowie.

Podczas zamkniętej części obchodów na terenie Soboru Mądrości Bożej zorganizowanych przez prezydenta Ukrainy, minister Macierewicz rozmawiał także z premierem Wołodymyrem

Hrojsmanem, Szefem Sztabu Generalnego Wiktozem Mużenką, wicepremier Ukrainy Iwaną Kłympusz-Cyncadze, patriarchą kijowskim Filaretem oraz przedstawicielami Polonii ukraińskiej.

Ostatnim punktem programu pobytu ministra Antoniego Macierewicza w Kijowie było spotkanie z prezydentem Ukrainy Petrem Poroszenką, sekretarzem Rady Bezpieczeństwa Narodowego i Obrony Ukrainy Ołeksandrem Turczynowem, ministrem obrony narodowej Stepanem Poltorakiem oraz ministrem spraw zagranicznych Pawłem Klimkinem. Omówiono kwestie związane z bardzo intensywną współpracą w dziedzinie obronności między oboma państwami, której najlepszym przykładem jest litewsko-polsko-ukraińska brygada LitPolUkrBrig stacjonująca w Lublinie. Minister Macierewicz podkreślił, że bez wolnej, suwerennej i zachowującej pełną integralność terytorialną Ukrainy Europa będzie niekompletna i nie będzie możliwa budowa trwałego systemu bezpieczeństwa.

Przypomniął, że Polska będzie wspierać Ukrainę, ponieważ jej wojna w Donbasie jest w istocie wojną w obronie Europy. Omawiano także kwestię wspólnych ćwiczeń wojsk państw Grupy Wyszehradzkiej, w zakresie przygotowań i pełnionych przez nią dyżurów bojowych w ramach Grup Bojowych Unii Europejskiej. Prezydent Poroszenko wyraził wdzięczność za nieodmienne wsparcie suwerenności Ukrainy przez Polskę, a także za udział wojsk polskich w uroczystej paradzie z okazji Dnia Niepodległości Ukrainy. Rozmówcy poruszyli także kwestię integracji europejskiej Ukrainy oraz perspektyw jej wstąpienia do NATO, a także zasług, jakie w tej sprawie położył prezydent Lech Kaczyński. Odwołali się do postanowień Szczytów NATO w Bukareszcie i w Warszawie, odpowiednio w 2008 i 2016 roku. Minister Macierewicz podziękował za oprawę artystyczną kijowskich obchodów oraz podkreślenie przez stronę ukraińską udziału Wojska Polskiego.

mon.gov.pl

Cześć ich Pamięci!

Ambasada Ukrainy w Warszawie wspólnie z wysokimi przedstawicielami władz Rzeczypospolitej Polskiej oddała dziś hołd Polakom zamordowanym i represjonowanym na terytorium Związku Radzieckiego w ramach tzw. «Operacji Polskiej w latach 1937-1938», przeprowadzonej przez NKWD.

W imieniu Ambasady wiązkę kwiatów przed Pomnikiem Poległych i Pomordowanych na Wschodzie złożył p.o. szefa misji, radca-minister Wasyl Zwarycz.

Ambasada Ukrainy w RP

73. rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego

Powstańcom chcemy zameldować po tylu latach: Polska jest wreszcie wolna, odzyskuje pamięć i siły, żyje — napisał prezydent Andrzej Duda w liście odczytanym podczas uroczystości na Cmentarzu Powstańców Warszawy przez szefową Kancelarii Prezydenta Halinę Szymańską.

„Tysiącom rozstrzelanym mieszkańcom Woli, których prochy spoczywają tutaj, w tej ziemi, mówimy: zawsze będziemy o was pamiętać. Wasze męczeństwo będzie trwać w naszej narodowej pamięci jako przestroga, jako wydarzenie, do którego już nigdy więcej nie wolno nam już więcej dopuścić” — napisał prezydent.

„A Powstańcom chcemy zameldować po tylu latach: Polska jest wreszcie wolna, Polska odzyskuje pamięć i siły, rozwija się, odważnie czerpie ze swoich najcenniejszych i najpiękniejszych tradycji. Polska z dumą i niewzruszoną determinacją podąża dziś drogą wolności, niepodległości i suwerenności. I dlatego nie waham się dzisiaj powiedzieć: czcigodni polegli, obecni tu czcigodni kombatanci, oficerowie i żołnierze Powstania Warszawskiego — zwyciężyliście 1 sierpnia” — podkreślił Andrzej Duda.

Prezydent zaznaczył, że powstańcom trzeba podziękować za wyjątkową lekcję prawości, ofiarności i patriotyzmu i za przykłady wyjątkowego męstwa na polu walki. „Dziękujemy im za to, że zachowali się jak trzeba. Za to, że w roku 1956, 1970, 1981, 1989 i aż po dzień dzisiejszy w jakiś sposób odczuwamy ich obecność pośród nas. Czujemy na sobie ich poważne, skupione spojrzenie. Wzrok, który pyta: czy jesteś gotów trwać przy Polsce tak wiernie jak my, czy nie pozwolisz jej nigdy zginąć, popaść w niewolę?” — napisał Andrzej Duda.

Uroczystość przed pomnikiem „Polegli — Niepokonani” na Cmentarzu Powstańców Warszawy to element głównych uroczystości obchodów 73. rocznicy Powstania Warszawskiego.

Na Cmentarzu Powstańców Warszawy spoczywają szczątki i prochy ponad 104 tys. głównie cywilnych i wojskowych ofiar powstania; w dużej mierze bezimiennych, ekshumowanych po wojnie z licznych mogił na ulicach, skwerach i podwórkach Warszawy.

Cmentarz został założony w 1945 r. Był drugą nekropolią obok Powązek, gdzie po wojnie grzebano szczątki mieszkańców Warszawy. Szczątki spoczęły w 177 zbiorowych mogiłach. W 1973 r. odsłonięto na cmentarzu pomnik „Polegli — Niepokonani” projektu Gustawa Zemly.

prezydent.pl

Święto Wojska Polskiego

Święto Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej obchodzone jest 15 sierpnia na pamiątkę decydującego polskiego natarcia w czasie Bitwy Warszawskiej 1920 roku, stoczonej w trakcie wojny polsko-bolszewickiej. Trwająca niemal dwa tygodnie, zwycięska bitwa zadecydowała o zachowaniu niepodległości przez Polskę i przekreśliła plany rozprzestrzenienia rewolucji bolszewickiej na Europę Zachodnią.

Jak co roku, Rocznice Bitwy Warszawskiej uświetnią uroczyste obchody w Warszawie. Ulicami stolicy przeszła wielka defilada wojskowa z udziałem 1500 żołnierzy, ok. 200 pojazdów i kilkudziesięciu statków powietrznych.

W centralnej parady, poza pododdziałami pieszymi, zaprezentowane zostały w pokazie dynamicznym wybrane egzemplarze pojazdów gąsienicowych i kołowych oraz statki powietrzne.

Uroczystości pod pomnikiem Marszałka Józefa Piłsudskiego przy Belwederze oraz defilada wojskowa Alejami Ujazdowskimi to kulminacyjny element obchodów Święta Wojska Polskiego oraz 97. rocznicy Bitwy Warszawskiej. Podczas ceremonii przemówienie wygłosił prezydent Andrzej Duda.

– 15 sierpnia to wielkie święto wiktoryi w Bitwie Warszawskiej, święto przełomu w wojnie polsko-bolszewickiej w odpięciu napadu na Polskę i Europę – mówił w Święto Wojska Polskiego prezydent Andrzej Duda.

Zwierzchnik Sił Zbrojnych RP podczas uroczystości przed pomnikiem Marszałka Józefa Piłsudskiego mówił, że 15 sierpnia jako Święto Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny to co roku bardzo ważny dzień dla chrześcijan. – Ale dla nas Polaków od 97 lat to także święto wielkiego polskiego zwycięstwa, wielkości polskiego oręża i nas jako narodu – podkreślił prezydent.

– To wielkie święto wiktoryi w Bitwie Warszawskiej, to wielkie święto przełomu w wojnie polsko-bolszewickiej w odpięciu napadu na Polskę i można śmiało powiedzieć na Europę, bo takie były zamiary przywódców bolszewickich, w szczególności Lenina – powiedział Andrzej Duda. Jak dodał prezydent, jest to święto naszej wielkiej dumy z naszych wartości, oręża i postawy.

Bezpośrednio po przemówieniu prezydent złożył wieniec przed pomnikiem Marszałka Józefa Piłsudskiego przy Belwederze. Przemówienie poprzedziło odznaczenie przez Prezydenta RP dowódcy wojsk lądowych USA w Europie gen. broni Bena Hodgesa Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej.

W ceremonii przy Belwederze uczestniczyli przedstawiciele najwyższych władz państwowych.

Tysiące warszawiaków i turystów

bawili się po defiladzie na pikniku wojskowym na Agrykoli. Można na nim było obejrzeć uzbrojenie i sprzęt polskich Sił Zbrojnych RP.

Obchody Święta Wojska Polskiego, z udziałem najwyższych władz państwowych, rozpoczęła msza święta za Ojczyznę, która odprawiona została w Katedrze Polowej WP.

Następnie przed południem Prezydent RP Andrzej Duda wspólnie z ministrem Antonim Macierewiczem oraz kierowniczą kadrą MON i SZRP uroczystości złożyli wieniec przed Grobem Nieznanego Żołnierza (Plac Marszałka J. Piłsudskiego) oraz przed pomnikiem Marszałka Józefa Piłsudskiego.

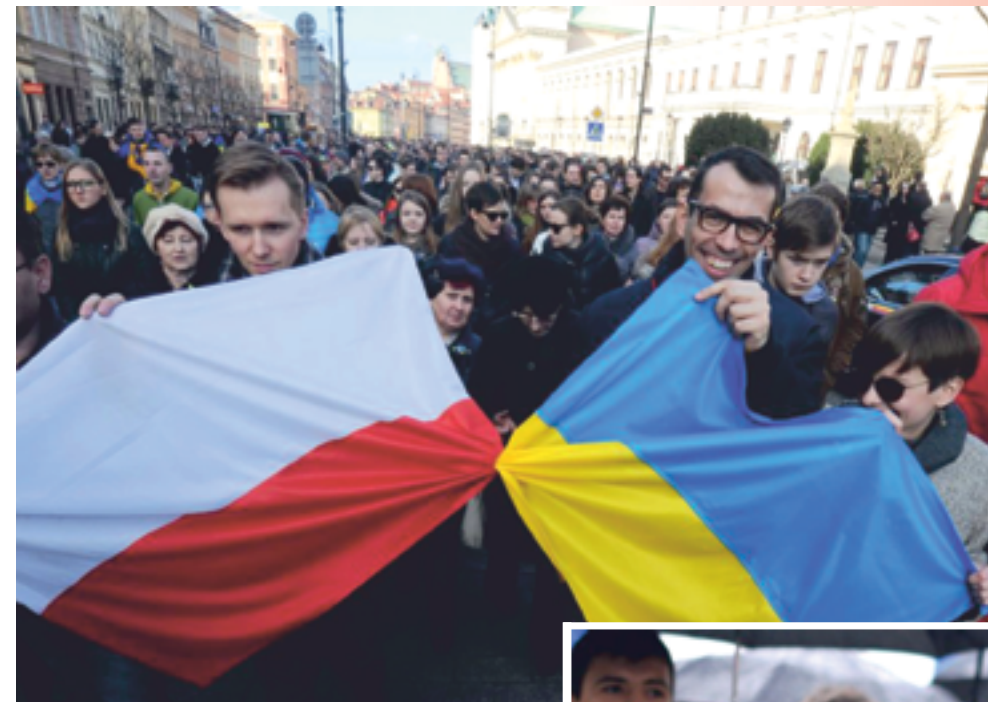
Awieczorem na placu Piłsudskiego odbył się koncert pieśni patriotycznych w wykonaniu Orkiestry Koncertowej Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego.

Liczne wydarzenia przeszły się z tej okazji w całej Polsce.

PAP

Dzień Flagi i Niepodległości Ukrainy w Warszawie

W związku z obchodami Dnia Niepodległości i Dnia Flagi Narodowej Ukrainy – które przypadają na 23 i 24 sierpnia – warszawski Euromajdan oraz inne organizacje, przygotowały w Warszawie wiele atrakcji, które przybliżają kulturę i ukraińskie zwyczaje. Wśród wydarzeń m.in. koncerty, wystawy i zajęcia kozackich sztuk walki.

Kulminacyjnym punktem obchodów była jednak wielka parada wyszywanek – ludowych, haftowanych, wielobarwnie zdobionych narodowych koszul ukraińskich. Wzięło w niej udział mnóstwo osób. Wyszywanka to tradycyjny strój Ukraińców, bogato zdobiona haftami koszula, którą noszą zarówno kobiety jak i mężczyźni.

Również z okazji ukraińskiego Dnia Niepodległości Pałac Kultury i Nauki został podświetlony na barwy ukraińskie. Gest był symbolem solidarności Polaków z Ukraińcami, którzy każdego dnia muszą walczyć o swoją niepodległość.

Organizacje skupiające

Ukraińców w Polsce i zajmujące się współpracą z Ukrainą przygotowały na weekend szereg atrakcji: koncerty, kiermasze, gry, pikniki, debaty. Ukraiński Świat i Muzeum Majdanu w Warszawie zaprosił na dni otwarte, podczas których będzie można zobaczyć m.in. wystawę poświęconą świętom Ukrainy.

Finałem obchodów w stolicy Polski był koncert ukraińskich zespołów „ONUKA”, „Dakh Daughters”, „Kozak System” i polskiej śpiewaczki Anny Wyszkonii.

W Warszawie i Gdańsku

odbyły się także koncerty „Polsko – Ukraińskie Muzyczne Dialogi” z udziałem orkiestry kameralnej „Kijowscy soliści”.

Warto wspomnieć także o prezentowanej w kilku miastach wystawie fotograficznej, która ukazuje osiągnięcia i drogę, którą przeszła Ukraina w ciągu ostatnich 25 lat. Jej autorką jest Izabela Chruślińska, kierownik programowy w Fundacji Solidarności Międzynarodowej.

Zbiórki na rzecz Ukrainy

Nie tylko w weekend, ale przez cały czas, do odwołania, organizowane są zbiórki pieniędzy

dla Ukrainy m.in. na żywność i odzież dla przesiedleńców ze wschodu kraju. Przygotowywane są też konwoje z pomocą; w przyszłym tygodniu MON ma przekazać pierwszą partię pomocy humanitarnej dla ukraińskich żołnierzy. Pieniądze dla Ukrainy zbierają m.in.: Polska Akcja Humanitarna, Caritas Polska, Fundacja Otwarty Dialog Polskie oraz Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej (PCPM).

polskieradio.pl

Jak Polacy Charków budowali

Artysta światowej klasy – Henryk Hektor Siemiradzki

W cyklu „Jak Polacy Charków budowali”, była dotąd mowa o Polakach, przybyłych do tego miasta z różnych regionów, i o ich wkładzie w jego rozwój. W obecnym opracowaniu chcemy ukazać postać rodaka, który pochodził spod Charkowa i zasłynął w świecie jako polski artysta malarz. Mowa będzie o Henryku Hektorze Siemiradzki, polskim malarzu sztuki akademickiej, znanym we Lwowie jako autor malowidła na kurtynie teatru opery. Był nadzwyczajnie popularny za życia, a jego obrazy stały się ozdobą i chlubą wielu muzeów. Np. jego najslawniejsze dzieło „Pochodnie Nerona” było wycenione na sumę aż 50 tysięcy rubli, które pierwotnie chciał zapłacić car Rosji, jednak ostatecznie obraz został przekazany narodowi polskiemu do Krakowa, gdzie zapoczątkował utworzenie Muzeum Narodowego w Sukiennicach. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, iż w bieżącym roku przypada 115 lat od śmierci tego artysty.

Inspiracje twórcze artysta czerpał z wielu środowisk kulturowych, poczynając od kultury polskiej, ukraińskiej, rosyjskiej poprzez niemiecką, austriacką oraz włoską. Toteż uzasadnionym wydaje się stwierdzenie Ilji Riepina, że Siemiradzki to „Polak, który ukończył uniwersytet charkowski, syn generała, doskonale wychowany”, a inni nawet darzyli go tytułem „nowego proroka w sztuce”, którego „talent zupełnie skryształizowany, spokojny i popierany wysokim

wykształceniem oraz wiedzą naukową, dążył pod względem kompozycyjnym bezwarunkowo do prawdy”. Tematyką, jaką podejmował, były sceny biblijne, antyczne, jak i starosłowiańskie obrzędy pogańskie. Malował różnokolorowe dzieła na płótnie, ale też szkice węglem. Wśród jego dzieł były portrety, kurtyny dla teatru w Krakowie i Lwowie, obrazy plenerowe. Wszystkie dzieła odznaczały się rozmachem kompozycyjnym, bogactwem gamy kolorystycznej, ożywionej światłem.

Willa rodzinna Siemiradzkich w Pieczenigach pod Charkowem

Nie bez znaczenia jest fakt, że jego przyjacielem był Henryk Sienkiewicz, z którym zapoznał się w 1879 roku. Pod wpływem zachwytu nad „Pochodniami Nerona” Sienkiewicz napisał „Quo Vadis” – swoją najgłośniejszą powieść, która mu przyniosła światową sławę, a przede wszystkim nagrodę Nobla. W 1912 roku Sienkiewicz w jednym z listów tak wyznał: „Pomysł do „Quo Vadis” powstał we mnie przy czytaniu annałów Tacyta i podczas dłuższego pobytu w Rzymie. Słynny malarz polski Siemiradzki, który wówczas zamieszkiwał w Rzymie, był moim przewodnikiem po wiecznym mieście i podczas jednej z naszych wędrówek pokazał mi kapliczkę „Quo Vadis”. Wtedy powziąłem myśl napisania powieści z owej epoki”.

Henryk Siemiradzki urodził się 24 października 1843 roku w miejscowości Pieczenigi pod Charkowem w polskiej rodzinie generała carskiej armii Hipolita Siemiradzkiego i Michaliny Prószyńskiej. Mimo iż ojciec osiągnął znaczny sukces w społeczności ówczesnych zaborców Polski, to

jednak nie przeszkodziło w dobrym, patriotycznym wychowaniu dzieci.

Dzieciństwo młody Henryk spędził w Charkowie, gdzie pierwsze nauki pobierał od matki, a także w miejscowym II gimnazjum. Tam właśnie jeden z nauczycieli tegoż gimnazjum Dymitr Bezperczy wzbudził w nim zamiłowanie do rysunku i plastyki. Tak o nim później wspominał: „Doprawdy nie wiem, jak wyrazić wdzięczność, którą czuję do Bezperczy, bo pod jego kierunkiem wyrobiłem rysunek dość pewny, tak, że mogę powiedzieć śmiało, iż w naszej klasie teraz jestem jeden z pierwszych”.

Po ukończeniu gimnazjum, najprawdopodobniej na prośbę matki, Siemiradzki rozpoczął studia na wydziale fizyko-matematycznym uniwersytetu charkowskiego, gdzie uzyskał stopień kandydata nauk przyrodniczych na podstawie obrony pracy pt.: „O instynkcie owadów”. Mimo nalegania i próśb ze strony rodziców, aby kontynuować studia w Charkowie, Siemiradzki w 1868 roku postanowił wyjechać z Charkowa, by podjąć studia na Akademii Sztuk Pięknych w Petersburgu.

Po odebraniu dyplomu, dnia 17 września 1864 roku wyruszył w podróż, trwającą dobę. Sama podróż pociągiem niewiele zapewne różniła się od dzisiejszych przejazdów kolejowych na Ukrainie. Siemiradzki tak o niej wspominał: „Musiałem jechać między brodacami, napawając się zapachem wódki, czosnku, ryby i tym podobnych rzeczy i słuchając dziwnie dowcipne rozmowy” – pisał na temat podróży.

W czasie studiów w Petersburgu Siemiradzki za prezentowane dzieła malarskie otrzymał pięć srebrnych i dwa złote medale, które potwierdzały osiągnięcie kolejnego poziomu umiejętności potrzebnego do ukończenia szkoły.

W tym też czasie zapoznał się z wieloma wybitnymi artystami i zdobył bardzo pozytywną opinię w gronie świata artystycznego, a po formalnym ukończeniu akademii w 1871 roku otrzymał sześciolatnie stypendium na uzupełnienie studiów w Rzymie.

W czasie podróży do Rzymu odwiedził w Charkowie rodziców, następnie zachwycił się polskimi pamiątkami i polskością Krakowa. Potem odwiedził Wiedeń i Monachium, gdzie spędził rok, bowiem tam kształciło się wielu artystów, w tym także Polaków. Wówczas spotkał Stanisława Witkiewicza, z którym spędzał wiele czasu, zwiedzając razem Monachium.

Od 1872 roku zamieszkał na dłuższy czas w Rzymie. To miasto pochłonęło i zachwyciło go bez reszty. Rzeźbiarz Pius Wieloński tak pisał do Teodora Wierzbowskiego w 1881 roku: „Siemiradzki wie, tropi pieniądze i zajęty swoim domem tak, że z nim coraz trudniej się dogadać, w ogóle jest trochę izolowany”. Jednak inni wspominali, że rzymski dom i ogród Siemiradzkiego były ostoją polskości. Niemal każdy Polak przebywający wówczas w Rzymie czuł się zobowiązany do odwiedzenia artysty. W jego domu odbywały się wspólne wigilie Bożego Narodzenia, święta wielkanocne i inne, również typowo polskie uroczystości.

W 1873 roku Henryk Siemiradzki ożenił się w Warszawie z osiemnastoletnią Marią Prószyńską,

Willa rodzinna Siemiradzkich w Pieczenigach pod Charkowem

siostrą cioteczną, z którą miał czworo dzieci – Bolesława, Leona, Kazimierza i Wandę. W trzy lata później rodzina Siemiradzkich zamieszkała we własnej willi w Rzymie. W 1884 roku Siemiradzki kupił dworek w Strzałkowie koło Radomska, gdzie przez wiele lat spędzał wraz z rodziną letnie wakacje.

Punkt zwrotny w życiu artysty nastąpił w 1901 roku, kiedy to zachorował i stracił mowę. Jesienią jeszcze tego roku w Łodzi spotkał się z Henrykiem Sienkiewiczem, a następnie za zgodą lekarzy wyjechał do Strzałkowa, gdzie zmarł 23 sierpnia 1902 roku. Możliwym

powodem załamania się zdrowia Siemiradzkiego były rozczarowania, jakie przeżywał w ostatnich latach życia. Liczna krytyka jego dzieł z powodu przemijającej mody, a przede wszystkim brak szacunku mieszkańców Krakowa, którym wcześniej podarował obraz „Pochodnie Nerona”, powodowały rozgoryczenie.

Pierwotnie Siemiradzki został pochowany na cmentarzu Powązkowskim w Warszawie, gdzie wcześniej pochowano jego ojca, ale 23 września 1903 roku szczątki Henryka Siemiradzkiego zostały przeniesione i złożone w krypcie zasłużonych na krakowskiej Skałce. Był członkiem honorowym Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauki i kawalerem Legii Honorowej (najwyższe odznaczenie nadawane przez państwo francuskie), Orderu Korony Włoskiej (nadawany za zasługi cywilne lub wojskowe order Królestwa Włoch), Orderu św. Stanisława III klasy (order Imperium Rosyjskiego), komandorem Orderu Świętych Maurycego i Łazarza (obecnie zakon rycerski i order domowy dynastii sabaudzkiej do 1946 roku odznaczenie państwowe Zjednoczonego Królestwa Włoch).

Henryk Siemiradzki.
Pochodnie Nerona

Pracownia Siemiradzkiego w Rzymie

W dzisiejszych czasach, omawiając malarstwo polskie XIX i XX wieku jednym tchem wymienia się Matejkę, Siemiradzkiego, Grottgera. Jednak nadal pozostaje mało znanym fakt, że urodził się pod Charkowem na Ziemi Słobożańskiej i przez całe życie był ściśle związany emocjonalnie z tym miastem. Był artystą, który nie ujawniał swych poglądów politycznych i nie angażował się w różnorakie spory, jednak zawsze podkreślał swoją polskość, a dramatyczne w swym przesłaniu obrazy o prześladowaniu pierwszych chrześcijan – niemal zawsze były odczytywane jako aluzja dotycząca tragedii Polski podzielonej przez zaborców.

27 października 2015 roku w Charkowie przy ulicy Uniwersyteckiej, by uczcić Henryka Siemiradzkiego – wielkiego syna Ziemi Charkowskiej, odsłonięto pamiątkowe epitafium z jego popiersiem, w rodzinnych Pieczeniogach w centrum miasta ustawiono na jego cześć pomnik, a miejscowej szkole nadano tytuł imienia Siemiradzkiego. Miejscowi zaś entuzjaści w pomieszczeniach dawnego pieczeniowskiego więzienia otworzyli muzeum, gdzie zebrano także symboliczne pamiątki

związane z Henrykiem Siemiradzkim, który dziś jest powszechnie znany w świecie kultury.

Obecnie obrazy Siemiradzkiego są wysoko oceniane i pożądane przez kolekcjonerów. W 2013 roku

obraz Siemiradzkiego „Żebrzący rozbił” został sprzedany na aukcji Sotheby's w Nowym Jorku za cenę 1.082.500 funtów (1.294.399 euro). Media informowały wówczas, że w 2000 roku nabywcą był polski milioner Ryszard Krauze, który następnie odsprzedał pracę właścicielce domu aukcyjnego Polswiss Art Iwone Buchner. Ta z kolei przekazała obraz Sotheby's, po uprzednim uzyskaniu od Ministerstwa Kultury zgody na wywóz dzieła za granicę.

O popularności Siemiradzkiego może świadczyć także fakt, że w lipcu 2013 roku w Galerii Sztuki Polskiej XIX wieku w Sukiennicach przeprowadzono kosztowne badania technologiczne obrazu Henryka Siemiradzkiego „Pochodnie Nerona”. „Tak szczegółowych badań tak wielkiego obrazu jeszcze nie było w Muzeum Narodowym w Krakowie” – pisano w czasie ich trwania. Natomiast 19 maja 2016 roku w Galerii Sztuki Polskiej XIX wieku w Sukiennicach, w sali Malarnia, odbył się wernisaż wystawy pt. „Poszukując Arkadii”, na którym prezentowano zespół dwunastu obrazów Henryka Siemiradzkiego ze zbiorów Lwowskiej Narodowej Galerii Sztuki im. Borysa Wożnickiego, czyli niemal całą lwowską kolekcję prac polskiego malarza.

W celu uczczenia naszego wielkiego twórcy nadano ulicom wielu miast w Polsce, w tym także w Krakowie, Warszawie, i Poznaniu imię Henryka Siemiradzkiego. Również we Lwowie jedna z ulic została poświęcona autorowi znanej lwowskiej kurtyny.

Marian SKOWYRA
kuriergalicyjski.com

*Henryk Siemiradzki
z rodziną w Rzymie*

**Artykuł ciąg dalszy
w następnym numerze**

В Харькове – лекция польских урбанистов и дискуссия «на одеяле»

26 августа в Харьковской школе архитектуры на улице Конторской, 5 (бывший культурный клуб «РодДом») состоялась лекция польских урбанистов. Члены основанной в 2001 году архитектурной группы CENTRALA Симоне Де Якобис и Малгожата Куцевич рассказали о так называемой «ласковой» декоммунизации или переосмыслении и преобразования советского модернизма.

Среди работ CENTRALA, в частности, — проекты социальной реновации варшавских публичных пространств и городских объектов, построенных в советскую эпоху и со временем пришедших в упадок.

Среди наиболее известных — «Архипелаг» (Archipelago) и «Варшава Повисля» (Warsawa Powiśla). Archipelago — проект восстановления публичного пространства между многоэтажками эпохи социализма.

— Нашей задачей было не

просто физически отремонтировать какие-то объекты, а привлечь местных жителей к обсуждению того, какое именно пространство им нужно, какие «островки» имеют самый большой потенциал, — подчеркнули архитекторы.

Учитывая, что в Харькове сейчас активно обновляются дворы в спальных микрорайонах и внутриквартальные территории — опыт варшавян был бы очень кстати.

На встрече с харьковчанами польские эксперты также поделились, как им не только удалось сохранить в Варшаве павильон станции Powiśle, где изначально продавались билеты, но и превратить его в современное кафе. В итоге сегодня там проводят лекции, презентации книг и выставки о польском модернизме, которые привлекают гостей со всего города. Кафе стало иконой и символом культурной жизни молодой Варшавы.

Основатель Харьковской школы архитектуры Олег Дроздов

считает, что подобный разговор крайне актуален для Харькова.

«Нам осталось важное архитектурное наследие советской эпохи. И в свете декоммунизации, которая, безусловно, необходима, но иногда бывает «бессмысленной и беспощадной», важно поговорить о том, как работать с памятью, и какова вообще ее роль в архитектуре», — отмечает Дроздов.

После лекции всех гостей пригласили на дискуссию, которая прошла в необычном формате, предложенном группой CENTRALA — «DIDO'S BLANKET».

«DIDO'S BLANKET — это такое огромное одеяло на полтора десятка человек, созданное специально для разговоров на улице. С его помощью мы и собрались на дискуссию во дворе нашей школы», — пояснил куратор лекционной программы Школы архитектуры Богдан Волынский.

newsroom.kh.ua

XI Światowy Złot Młodzieży Polonijnej «Orle gniazdo» 2017

W dniach 20-29.07.2017 w Wągrowcu odbył się XI Złot Młodzieży Polonijnej «Orle gniazdo». Przybyło około 150 uczestników z 16 państw, między innymi z Ukrainy, Rosji, Białorusi, Stanów Zjednoczonych, Japonii, Węgier, Łotwy, Czech, Norwegii, Holandii, Niemiec....

sołej i rodzinnej atmosferze.

Będąc uczestnikiem tego zlotu już po raz drugi, mogę stwierdzić, że nie sprawia różnicy, czy jesteś na zlocie po raz pierwszy, czy powracasz tam jako doświadczony zlotowicz – jesteś częścią jednej wielkiej polskiej rodziny.

Wszyscy, którzy przyjeżdżają na złot, zakochują się w tym kraju, w tej atmosferze, w tych ludziach, czasem zakochują się w sobie i tworzą rodziny, cenią przyjaźń, zawartą na całe

życie. Niektórzy pokonują tysiące kilometrów, żeby chociaż kilka dni spędzić razem, a potem z niecierpliwością i ciepłymi wspomnieniami czekać 2 lata, aż się wróci ponownie.

Kolejny Złot będzie wkrótce, latem 2019 roku znów się spotkamy i będziemy razem kontynuować tworzenie historii jednej wielkiej młodzieżowej rodziny «Orle Gniazdo». Z niecierpliwością czekam na spotkanie za 2 lata.

Oksana GRAMA

Głównym celem zlotu jest poznanie polskości, która kryje się w tradycjach, kulturze, geografii, historii poprzez zanurzenie się w Polskę i aktywny kontakt z Polakami. Jednak najważniejsze – to nawiązanie nowych znajomości i podtrzymywanie już zawartej na zlocie przyjaźni. Właśnie w tym celu dyrektor Dariusz Łukaszewski, organizator zlotu Danuta Krężlewska i piloci przygotowali dla uczestników bogaty, ciekawy i kreatywny program pobytu.

Przez te krótkie 10 dni zlotowicze spędzali czas ze sobą w ciągu 24 godzin i razem uczyli się na warsztatach, zwiedzali nowe miasta, chodzili na wycieczki, bawili się, odpoczywali, jedli, uprawiali sport. I wszystko to odbywało się w miłej, życzliwej, we-

Gratulacje dla dzieci „Polonii” z Charkowa w XXVI Światowym Festiwalu Poezji Marii Konopnickiej w Przedbórze!

Z wielkim sukcesem dzieci charkowskiej polonii wystąpiły w Przedbórze. Nasi konkursanci dostali brawa od członków jury i słuchaczy.

Uczniowie Polskiej Szkoły „Polonia” Zofia Szyrina, Maria Nasiedkina, Kiril Sztangej, Daria Nasiedkina oraz młodzieżowy zespół „PEREŁKI” przy Stowarzyszeniu Kultury Polskiej w Charkowie dostali nagrody i wyróżnienia w różnych kategoriach wiekowych w XXVI Światowym Festiwalu Poezji Marii Konopnickiej w Przedbórze.

Przedbórz od 26 lat tętni twórczością Marii Konopnickiej. W sierpniu scena domu kultury gromadzi artystów z różnych krajów świata zainspirowanych twórczością Marii Konopnickiej oraz uzdolnioną artystycznie młodzieżą (recytacja, śpiew, taniec i aktorstwo).

W tym roku do Przedbórza przyjechało ponad 200 wykonawców z Białorusi, Litwy, Ukrainy, Łotwy i Rosji by zaprezentować swoje umiejętności artystyczne w języku polskim, w języku swoich przodków podczas XXVI Światowego Festiwalu Poezji Marii Konopnickiej.

Zmagania konkursowe odbyły się w sali widowiskowej Miejskiego Domu Kultury w Przedbórze, natomiast ogłoszenie wyników, koncert finałowy oraz prezentacje programów dowolnych miały miejsce na scenie plenerowej na przedborskim rynku.

Konkurs recytatorski oraz konkurs poezji śpiewanej oceniała komisja w składzie: Bogusław Nowak, Halina Mikuszewska oraz Magdalena Kałuzińska. Prezentacje konkursowe oglądali również: Grzegorz Seroczyński – Dyrektor Biura Polonijnego w Warszawie oraz Piotr Strutyński – I Radca Ministerstwa Spraw Zagranicznych w Warszawie.

Dzieci z Polskiej Szkoły „Polonia” dostały nagrody i wyróżnienia w konkursie recytatorskim (Zofia Szyrina, Maria Nasiedkina, Kiril Sztangej, Daria Nasiedkina) i wyróżnienia w konkursie poezji śpiewanej (zespół „PEREŁKI”).

10 самых красивых парков Польши

Аркадия Елены Радзивилл

«Аркадию можно по праву сравнить с древним памятником прекрасной Греции», — писала княжна в путеводителе по своему парку. Сентиментальный характер проекта Шимона Богумила Зуга органично соединился в ней с романтической идеей Генрика Иттара. Здесь переплелись мифология, литература и масонские идеалы. Елена Радзивилл с 1778 года собирала в Аркадии произведения античного искусства (и не только), которые составили музейную коллекцию Храма Дианы. Аллеи парка распланированы таким образом, чтобы пейзажи, открывающиеся посетителю, пробуждали в нем разнообразные эмоции.

Дворцовые парки Браницких

Английской эмоциональности противостоит французская регулярность. Позднebarочный террасовый парк XVIII века в Белостоке распланирован асимметрично. Геометрия верхнего уровня с цветочными партерами и статуями контрастировала с нижней террасой, где размещались зверинец и театр. Этот дворцово-парковый комплекс стали называть «польским Версалем». После реконструкции мы можем видеть лишь тень его былого великолепия, хотя парк по-прежнему производит сильное впечатление.

Королевские Лазенки

Чтобы не расставаться с аристократической атмосферой, заглянем в варшавские Лазенки.

Феерия ароматов, фонтан красок, море впечатлений. Приглашаем на прогулку по паркам — настоящим произведениям искусства.

Этот парк занимает площадь 76 га. Самая старая его часть — Королевские сады XVIII века, расположенные вблизи Дворца на воде и Амфитеатра. Китайская аллея отделяет их от прилегающего к Бельведеру Романтического сада, где растут тополи, дубы и акации, помнящие XIX век, а также сирень и чубушник. А Модернистский сад обязан своей ритмичной композицией памятнику Фредерика Шопена.

Замковые парки в Ланьцуте

Уже в XVIII веке в магнатской резиденции в Ланьцуте звучала музыка. Глядя на стены здешнего замка, поросшие диким виноградом, который осенью окрашивается багрянцем, трудно отделаться от впечатления, что это строение было возведено посреди парка. Когда-то центром местной помещичьей жизни был итальянский парк, где устраивали праздники, водили хороводы, а по каналу плавали гондолы, привезенные из Венеции.

Сегодня романтический настрой создают цветущие пеларгонии и старинные скульптуры. А перед оранжереей находится царство одного цветка — розы, представленной всеми возможными видами и оттенками. Изящную композицию подчеркивает липовая аллея, высаженная по инициативе княжны Изабеллы Любомирской.

Парк в Вилянове

Княжна Любомирская также была владелицей дворца в Вилянове, где она распорядилась создать растительную композицию в англо-китайском духе. По оригинальным проектам здесь был воссоздан неоренессансный розовый рай. Однако здешние парки в большей степени отражают увлечения короля Яна III Собеского и оформлены в итальянском стиле. Две садовые террасы соединяются лестницей с каменной балюстрадой, украшенной скульптурами — аллегориями четырех времен года и четырьмя фазами любви: Страх, Поцелуй, Безразличие, Ссора.

Гортулус

Аромат, Свет, Тень, Шум, Шелест — вот лишь несколько из почти 30 тематических парков в Добжице. Они создаются уже более 25 лет из любви к природе и желания делиться красотой. Их создатели вдохновляются чувствами, пейзажем, культурой разных народов. Комплекс дополняет

расположенный неподалеку парк Hortulus Spectabilis. Посетители могут поплутать в гравовом лабиринте, длина коридоров которого составляет более 3,2 км. В сердце сада стоит 20-метровая башня, напоминающая по форме двойные спирали ДНК. С башни видны сады: Магии, Времени, Иллюзии, а в хорошую погоду даже Балтийское море.

Дендрарий в Болестрашице

Цвет, запах и фактура отличают также Сенсуальный сад в Болестрашице. Эта часть дендрария адаптирована для людей с нарушениями двигательных функций и зрения. Комплекс работает как образовательный центр, а хаотично разбросанные пруды и скальные парки делают его необыкновенно живописным. Здесь произрастает множество видов редких и находящихся под угрозой исчезновения растений, в том числе редкие сорта яблонь: «ананас Бержаницкого», «оливка красная» или «клубника Нитшера».

Японский сад во Вроцлаве

Он известен под названием Хаккоен, то есть бело-красный, как цвета флагов Японии и Польши. Сад в Щитницком парке — это квинтэссенция культуры Востока. Он преисполнен философии, здесь каждая скала, ручей или дерево имеют свое определенное место и значение. В

пруд, символизирующий мировой океан, впадают два потока: стремительный — мужской и созерцательный — женский. По мосту, с которого виден остров с каменной башней, можно перейти в чайный павильон и отдохнуть в гармонии с природой.

Сад библиотеки Варшавского университета

«Всякий, у кого есть библиотека и сад, не нуждается больше ни в чем», — говаривал Цицерон. Варшавский университет, следуя этому принципу, приглашает посетить оазис покоя на крыше библиотеки. Верхняя часть сада переливается золотом, серебром, кармином и синевою произрастающих там растений. С нижним уровнем сад соединяет каскад воды. Металлические перголы, окошки и мостки идеально гармонируют с архитектурой здания.

Франк-Рай

Если у вас нет времени, чтобы посетить все самые красивые парки в Польше, тогда загляните в Кочев. В деревне Франк создан рай для любителей ландшафтного пейзажа — парк садовых миниатюр. Его создатели приглашают в путешествие по самым разным эпохам и стилям.

Agnieszka WARNEKE
culture.pl

Konkurs Ministra na najlepsze publikacje promujące historię Polski i historię polskiej dyplomacji

Minister Spraw Zagranicznych ogłasza konkurs na najlepszą publikację obcojęzyczną promującą historię Polski i najlepszą publikację w języku polskim z zakresu historii polskiej dyplomacji, które zostały wydane w latach 2015 i 2016. Historycy mogą zgłaszać swoje prace do 15 września 2017 r.

Do konkursu można zgłaszać zarówno monografie naukowe, publikacje popularno-naukowe i edycje źródeł. Dla zwycięzcy Konkursu w kategorii najlepsza publikacja obcojęzyczna promująca historię Polski przewidziano nagrodę pieniężną w wysokości 10 tys. EUR, dla zwycięzcy w kategorii najlepsza publikacja z zakresu historii polskiej dyplomacji – 20 tys. PLN.

Nagrody w konkursie przyzna Minister Spraw Zagranicznych na wniosek Rady Dyplomacji Historycznej. Zasady zgłaszania publikacji:

Warunkiem uczestnictwa w konkursie jest nadesłanie prac w terminie do dnia 15 września 2017 roku (decyduje data wpływu do Ministerstwa Spraw Zagranicznych).

Prace na konkurs należy zgłaszać w postaci 3 egzemplarzy publikacji, dołączając (jeśli to możliwe) publikowane recenzje, opinie i recenzje wydawnicze.

Tegoroczna edycja konkursu obejmuje wyłącznie prace wydane w latach 2015–2016.

Publikacje prosimy przysyłać na adres: Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Departament Dyplomacji Publicznej i Kulturalnej, Al. J. Ch. Szucha 23, 00-580 Warszawa; z dopiskiem na kopercie „Konkurs Historyczny Ministra SZ”; lub złożyć w Dzienniku Podawczym Ministerstwa Spraw Zagranicznych, al. J. Ch. Szucha 21, wejście od ul. Litewskiej, w godzinach 8.15-16.15 od poniedziałku do piątku.

Pytania dotyczące konkursu należy przysyłać wyłącznie na adres: charkow.kg.sekretariat@msz.gov.pl z podaniem w tytule nazwy: „Konkurs Historyczny Ministra SZ”.

MSZ nie odsyła egzemplarzy publikacji zgłoszonych na konkurs.

charkow.msz.gov.pl

Zielone Płuca Polski – Beskid Sądecki

Wielu uważa go za najpiękniejszą część Beskidów. Lesiste szczyty, słoneczne polany, przełom Popradu, zabytkowe kościoły i cerkwie, folklor. Ze względu na walory krajobrazowo-lecznicze zlokalizowano tu kilka znanych, pięknych uzdrowisk z Krynica-Zdrój na czele. Górne partie pasm Radziejowej i Jaworzyny Krynickiej z malowniczym przełomem Popradu, skałkami i jaskiniami zajmuje Popradzki Park Krajobrazowy.

W Polsce znajdują się obszary unikatowe, które charakteryzują się wyjątkowo czystym powietrzem, bogactwem przyrodniczym i kulturowym, minimalną ingerencją człowieka w przyrodę oraz warunkami sprzyjającymi rozwojowi czystego przemysłu i produkcji zdrowej żywności.

GIOŚ przedstawił obszary o niezwykle wysokich walorach

turystycznych, oferujące wypoczynek w warunkach niemal nienaruszonej przyrody i czystego powietrza nazywane „Zielonymi Płucami Polski”.

W zakres obszaru ZPP wchodzi 4 parki narodowe (Białowiecki,

Wigierski, Biebrzański i Narwiański) oraz 13 parków krajobrazowych. W ramach ZPP znajduje się ponad 270 rezerwatów przyrody i około 5700 pomników przyrody. Jednym z najczystszych regionów w Polsce jest Beskid Sądecki.

Czy wiesz, że:

- Polska jest największym producentem wódki w UE i czwartym rynkiem pod względem spożycia
- W Polsce co roku w koszach na śmieci ląduje 3 miliony telefonów komórkowych.
- Średnia wieku aut jeżdżących po polskich drogach przekracza 14 lat.
- W Szczecinie jest największy cmentarz w Polsce, trzeci w Europie i jeden z największych na świecie. Pochowanych jest na nim ok 300 tys. ludzi na ponad 165 ha powierzchni.
- Kapustę do Polski sprowadziła królowa Bona w 1518 roku.
- Na całym świecie ludzie zużywają milion plastikowych butelek na minutę.
- Pierwszy strajk w historii USA odbył się w Jamestown w 1619 roku. Był to strajk polskich rzemieślników.
- Serce bije około 108 tysięcy razy na dobę. W stanie spoczynku przepompowuje 8600 litrów krwi w ciągu 24 godzin.

Uśmiechnij się

Do banku w Szwajcarii wchodzi klient z walizką i ścisłym głosem mówi do bankiera:

– Chciałbym wpłacić pieniądze, w tej walizce jest całe cztery miliony euro.

Na to bankier uśmiechnięty:

– Proszę nie ściszać głosu, bieda to żaden wstyd.

Na lekcji geografii:

– Województwo podkarpackie graniczy ze Słowacją od południa - mówi nauczycielka.

– A przed południem z kim graniczyło? – dopytuje się Jasio.

– Żle jest z pamięcią mojej żony! – żali się przyjacielowi starszy pan.

– O niczym nie pamięta?

– Gorzej! O niczym nie zapomina.

Policja zatrzymuje pijanego kierowcę:

– Jak pan mógł w takim stanie wsiąść do samochodu?

– Koledzy pomogli.

Fakir wracając od lekarza spotyka dyrektora cyrku.

– I co powiedział panu lekarz?

– Mam jakąś chorobę żołądka, od dziś muszę przestrzegać diety. Wolno mi tykać tylko tłuczone szkło. Ale o gwoździach i szablach przez najbliższy miesiąc nie może być mowy!

– Dzień dobry sąsiadko, czy pani słyszała ostatnią wiadomość o Kowalskich?

– Nie, nie słyszałam...

– A ja słyszałam, że pani już słyszała.

– Pani syn nie powinien chodzić na lekcje gry na skrzypcach. On nie ma za grosz słuchu – mówi nauczycielka.

Na to mama:

– On nie ma słuchać, on ma grać!

– Jasiu czy to prawda, że Twój dziadek stracił język podczas wojny?

– Prawda.

– A jak to się stało?

– Nie wiem, dziadek nigdy nam o tym nie opowiadał.

Rozmowa kolegów:

– Podobno na występie obrzucono cię pomidorami?

– Niestety.

– Ale słyszałem, że były też okłaski?

– Tak, przy trafieniach.

– Czemu się z nią pokłóciłeś?

– Poprosiła, żebym zgadł, ile ma lat.

– No i?

– Zgadłem.

Dwa koguty chodzą po mieście i strasznie się nudzą. Jeden z nich w końcu mówi:

– Chodź do garmażerii pooglądamy sobie gołe kury.

Dwaj koledzy przy piwie.

– Nie ożeniłbym się nigdy z mądrą kobietą.

– I słusznie, małżeństwa powinny być dobrane.

Czekoladowa pianka z owocami

Składniki:

- Białka – 4 szt,
- Cukier – 0.5 szklanki,
- Kostka do pieczenia – 0.5 opak,
- biała czekolada – 50 g,
- gorzka czekolada – 50 g,
- żelatyna – 6 łyżeczek,
- sok z cytryny – 1 łyżka,
- truskawki – 250 g.

Przygotowanie:

Do dwóch miseczek wsyp po 3 łyżeczki żelatyny. Każdą zalej 1/3 szklanki zimnej, przegotowanej wody i odstaw by napęczniała.

Kasię podziel na dwie części. W dwóch rondelkach rozpuść Kasię dodając do każdego inną czekoladę i porcję żelatyny, wymieszaj.

Białka ubij z cukrem na bardzo sztywną pianę. Pod koniec ubijania dodaj łyżkę soku z cytryny.

Pianę podziel na dwie części. Każdą z części wymieszaj delikatnie z jedną masą czekoladową.

Formę keksową 10x24 cm wyłóż papierem do pieczenia, przełóż do niej ciemną masę czekoladową i wyłóż połowę owoców.

Na owoce wyłóż jasną masę czekoladową i resztę owoców. Całość odstaw do lodówki na kilka godzin.

Smacznego!

www.polonia.kharkov.ua

Exordium lux

POLONIA
CHARKOWA

„Projekt współfinansowany w ramach
sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej
Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą”.

Zespół Redakcyjny: Oleg Czernijenko (red. naczelny),
Helena Murawiowa (red. wykonawczy,
opracowanie komputerowe),
Józefa Czernijenko, Paweł Rogalski.

Dla korespondencji: Ukraina 61202 Charków
pr. Pobiedy 48 m. 295

E-mail: poloniacharkowa@gmail.com

Adres redakcji: Ukraina 61057 Charków
ul. Mystectw 7/9 m.125
Tel./fax. +38 (057) 757 21 42

Газета зареєстрована Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України за № 816, серія ЖК